

eventuelle erstatningskrav. Man har imidlertid ikke fundet at burde stille forslag herom, bl. a. under hensyn til det uforholdsmæssigt store administrative besvær, der ville være ved opkrævningen af en sådan afgift.

Til § 8.

Afgørelse af, om en tilladelse bør tilbagekaldes i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene for denne, bør kunne træffes af ministeren; dog bør også amtsrådet, når dette har udfærdiget tilladelsen, kunne træffe afgørelse om tilbagekaldelse, men amtsrådets beslutning bør kunne påklages til ministeren. Der findes ikke at være anledning til at give andre end tilladelsens indehaver klageadgang.

Til § 9.

Ved udforskning menes enhver undersøgelse af sømaterialer, hvad enten den foretages i rent videnskabeligt øjemed eller med henblik på senere udnyttelse af materialerne.

Lovforslaget omfatter enhver form for udnyttelse af sømateriale i form af opfiskning af store sten, rull- og sandsugning, gravning af østers- og muslingeskaller m. v., og hvad enten materialerne anvendes eller afsættes helt ubearbejdede (f. eks. som fyld-sand), eller efter rensning og sortering eller anden bearbejdelse.

Når der i forbindelse med oprensning eller uddybning af havne og sejløb optages fyld, som derefter udkastes andetsteds på søen, sker der ingen udnyttelse af materialerne, og sådan virksomhed falder derfor uden for lovforslagets område.

Af hensyn til opfyldelsen af lovens formål ville det alene være påkrævet at bringe loven i anvendelse på optagningsvirksomhed af egentlig industriel karakter, men det er vanskeligt i en lovtækt at angive en nedre afgrænsning i så henseende, og loven er derfor affattet således, at den principielt omfatter enhver optagning på søterritoriet. Også private, som på ikke-lystfredede *forstrandsstrækninger* måtte ønske at tage materialer i beskedent omfang til husbehov, må derfor fremtidigt indgive ansøgninger om tilladelse hertil.

Til § 11.

Denne bestemmelse hjemler i stk. 1 og 2 adgang til at meddele tilladelse til udnyttelse af sømaterialer i form af en eller flere eneretstilladelser, for så vidt angår nærmere bestemte arter af sømaterialer på hele søterritoriet eller bestemte områder af dette. For materialer eller områder, der ikke vil blive omfattet af en eneretstilladelse, kan der udstedes tilladelser efter stk. 3.

I hvilket nærmere omfang optagning af sømaterialer bør undergives en eneretstilladelsesordning efter stk. 1 og 2, kan ikke afgøres på forhånd, men bør indgå i overvejelserne om dannelsen af det eller de pågældende selskaber, når loven er vedtaget.

Hvor der bliver tale om udstedelse af en eneretstilladelse til udnyttelse af et bestemt materiale eller en bestemt gruppe af materialer, skal tilladelsen gives til en virksomhed, der drives i aktieselskabsform, og på vilkår, der principielt svarer til, hvad der er gældende på visse andre områder, hvor der for at tilgodese forskellige samfunds- og erhvervsmæssige hensyn ved lov er gennemført en enekoncessionsordning.

Tilladelsesperioden for en eneretstilladelse bør af hensyn til investeringerne, især i skibe, kunne være på indtil 15 år ad gangen.

Tilladelsen skal i øvrigt kunne gøres betinget af en række vilkår vedrørende virksomheden, jfr. stk. 2; nr. 1)-7). Der skal således kunne gives forskrifter vedrørende art og mængde af de materialer, der må optages, om begrænsning eller standsnings af optagningen i bestemte områder (særlig af hensyn til fiskeriet, jfr. bemærkningerne til § 14) eller om, at der — generelt eller i bestemte områder — kun må ske optagning indtil eller udover visse dybder, eller gives regler for optagning i geografisk afgrænsede områder.

Selskabet skal i det hele taget være underkastet statens tilsyn. Særlig må der som modstykke til den eneret, der gives selskabet, sikres adgang til indseende med fastsættelsen af salgspriserne for de optagne materialer. Det offentlige må bl. a. have mulighed for at sikre, at salgspriserne bliver ensartede til de forskellige aftagere. Selskabet må derfor være pligtigt at give de nødvendige oplysninger om dets udgifter til administration, reparationer, fornyelser, afskrivninger, henlæggelse og udbytte m. v. Af hensyn til den indvirkning på prisfastsættelsen, som låneoptagelse og aktiekapitaludvidelse kan have, må der hertil kræves ministerens godkendelse.

Også til de tilladelser, der ikke gives som eneretstilladelser, bør der kunne knyttes vilkår med henblik på varetagelsen af de formål, loven har for øje, jfr. § 1, stk. 2.

Når der såvel i forbindelse med eneretstilladelser (stk. 2, nr. 8) som i forbindelse med tilladelser efter stk. 3 er optaget en bestemmelse om hjemmel til at fastsætte en afgift af de optagne materialer, skyldes det, at man har villet forbeholde muligheden for, at der for udnyttelsen af sømaterialer, som er almenøje, eventuelt kan opkræves en afgift til dækning af udgifterne ved den i § 2 omhandlede undersøgelse, for så vidt angår søterritoriet.